

E: 2013. 10. 28.

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
11.K.32.116/2013/4.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság Járdánházyné Tóth Zsuzsanna ügyvezető által képviselt **Analysis Hungarien Group Kft.** (3700 Kazincbarcika, Bercsényi út 2.) I. rendű, és Bakti Ágnes ügyvezető által képviselt **Gapelaag Kft.** (3700 Kazincbarcika, Bercsényi út 2.) II. rendű felpereseknek a Dr. Dudás Gábor Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: dr. Dudás Gábor; 1011 Budapest, Iskola u. 38-42. A. ép. I/6.) által képviselt **Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság** (1125 Budapest, Szilágyi Erzsébet fasor 22/C.) alperes ellen, adatvédelmi ügyben hozott - NAIH-4910-26/2012/H. - közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított peres eljárásában - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

ÍTÉLETET:

A bíróság a felperesek keresetét elutasítja.

Kötelezi a bíróság a felpereseket, hogy a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fejenként 30.000,- (Harmincezer) Ft kereseti illeték összegét az illetékügyben eljáró hatóság külön felhívására a Magyar Állam javára fizessenek meg.

Kötelezi a bíróság a felpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg az alperes részére fejenként 20.000,- Ft (Húszezer) forint perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

INDOKOLÁS

2012. július 20-án – áttétel útján – panaszbejelentés érkezett az alpereshez, melyben a bejelentő arra hivatkozott, hogy az I. rendű felperes ún. „Lépjen az egészségéért!” program keretében egészségmegőrző napokat hirdet, melynek meghirdetett célja a résztvevők egészségi állapotának felmérése, valójában azonban termékbemutatókról van szó. Bejelentésében azt kifogásolta, hogy a programon résztvevőktől elkérik és rögzítik a személyazonosító igazolványuk és a TAJ kártyájuk adatait.

A fentiek kivizsgálása érdekében az alperes 2012. szeptember 14. napján, az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Info tv.) 60. § (1) bekezdésében foglaltak szerint eljárást indított az I. rendű felperessel szemben, és többszörös hiánypótlási felhívást valamint a II. rendű felperes

eljárás alá vonását követően a 2013. május 21-én kelt, NAIH-4910-26/2012/H. számú határozatával az Info tv. 61. § (1) bekezdés b), c), e) és f) pontjai alapján, jogellenes adatkezelés miatt az I. rendű felperest 2.500.000,- Ft, a II. rendű felperest 200.000,- Ft adatvédelmi bírság megfizetésére kötelezte, és a jogellenes adatkezelésüket megtiltotta.

Az alperes az I. rendű felperes által küldött meghívó, a rendezvényeken kitöltött adatkezeléshez hozzájáruló nyilatkozat nyomtatványa, a termékértékesítési szerződés minta, az I. rendű és a II. rendű felperes között létrejött ügyfélszolgálati szerződés, a II. rendű felperes és alvállalkozói közötti ügynöki szerződés valamint a II. rendű felperes adatkezelési szabályzata alapján megállapította, hogy az ún. „Egészségmegőrző Nap” keretén belül az azon résztvevőkön testelemzést végeznek, ennek eredményét pedig kiértékelik. A felmérés értéke 18.000,- Ft, mely felmérés a meghívó felmutatása esetén ingyenes. A meghívó felhívja a résztvevők figyelmét arra, hogy a meghívottak a személyes irataikat és a TAJ-kártyájukat hozzák magukkal. A rendezvényen aláírandó, adatkezelési hozzájáruló nyilatkozat az alábbiakat tartalmazza: név, cím, telefonszám, felkérés a „személyes teszt” elvégzésére, felhatalmazás a személyes adatok rögzítésére és tárolására, felkérés és hozzájárulás az állapotfelmérésre, valamint annak a tudomásulvétele, hogy az állapotfelmérés nem egészségügyi szolgáltatás. Az I. rendű felperes és a II. rendű felperes között létrejött ügyfélszolgálati szerződés alapján az I. rendű felperes telefonos rendezvényszervezést végez a II. rendű felperes számára, melyért díjra jogosult. Az alperes megállapította, hogy az adatkezelés során mind az I. rendű, mind a II. rendű felperes adatkezelőnek minősül, mert az adatkezelés célját meghatározzák, az ő felelősségi körükbe tartozik az adatkezelés folyamatának meghatározása. Az I. rendű felperes állítja össze az adatbázist, megszervezi a rendezvényeket, mégpedig a II. rendű felperes érdekében, az ő megbízásából, az általa meghatározott célból. A II. rendű felperes megbízza az ügynököket a termékbemutatók megtartásával, továbbá megkötöti a termékértékesítési szerződéseket.

Az alperes az adatkezeléshez hozzájáruló nyilatkozatot megvizsgálva megállapította, hogy az nem felel meg a jogszabályi előírásoknak, az ugyanis nem tartalmaz semmiféle tájékoztatást az adatkezelés céljáról, az adatkezelő személyéről, az érintettek jogainak érvényesítési lehetőségeiről. Rögzítette, hogy az állapotfelmérés, mint az adatkezelés célja nem értelmezhető, ugyanis annak az elvégzéséhez a személyes adat rögzítése nem szükséges. A határozat megállapítása szerint az adatkezelés céljáról, és az adatkezelő személyéről való tájékoztatás megtörténtét sem az I. rendű, sem a II. rendű felperes nem igazolta vagy valószínűsítette. Az alperes megállapította továbbá, hogy a hozzájáruló nyilatkozat egy több mint öt éve hatályon kívül helyezett jogszabályt, a 2003. évi XLVIII. törvényt jelöli meg a hozzájárulás jogalapjaként. A határozat a célhoz kötöttség követelményét vizsgálva rögzíti, hogy azt, hogy az „Egészségmegőrző Nap” valójában termékbemutató, sem az I. rendű, sem a II. rendű felperes nem cáfolta, az érdeklődők által köthető termékértékesítési szerződések, valamint az ügynöki szerződések is ezt támasztják alá. Az a gyakorlat pedig, hogy az adatokat az esetleges, jövőbeni vásárlás reményében rögzítik, szintén jogellenes, az sérti az Info tv. 4. §-ában, és 20. §-ában foglaltakat. Az alperes az I. rendű felperessel szemben kiszabott bírság megállapítása során bírságnövelő tényezőként vette figyelembe a jogsértéssel érintettek körének nagyságát (1200 megkötött termékértékesítési szerződés és a termékbemutatókon a lehetséges vásárlók előre rögzített adatai), a jogsértés ismétlődését, a jogsértés súlyát valamint azt, hogy több adatkezelésre vonatkozó jogszabályhely sérült. A II. rendű felperessel szemben megállapított bírság vonatkozásában az alperes bírságcsökkentő tényezőként vette figyelembe a bizonyítható jogsértés csekély súlyát.

Az alperes a határozatát az Info tv. 3. § 2., 7., 10., 17. és 18. pontjára, 4. §-ára, 5. § (1) bekezdésére, 7. § (1)-(2) bekezdéseire, 20. § (2) bekezdésére, 61. § (1) bekezdés f) pontjára és 61. § (3)-(4) bekezdéseire alapította.

A felperesek a határozat ellen keresetet nyújtottak be, melyben az I. rendű felperes elsődlegesen a határozat hatályon kívül helyezését, és az alperes új eljárás lefolytatására kötelezését, másodlagosan a bírságösszeg mérséklését és az alperes perköltségben marasztalását, a II. rendű felperes a határozat hatályon kívül helyezését, és az alperes új eljárás lefolytatására kötelezését és az alperes perköltségben marasztalását kérte. Arra hivatkoztak, hogy a bírság kiszabását indokolatlannak és eltúlzottnak tartják. Előadták, hogy az adatokat csak azon időszakra rögzítik, amíg az előadás tart és esetlegesen a szerződés megkötése megtörténik, azt követően az adatok megsemmisítésre kerülnek. Ezek a tények a helyszínen, szóban ismertetésre kerülnek, a résztvevők pedig írásban hozzájárulásukat adják az adatok felvételéhez. Egészségügyi adatot azonban nem rögzítenek és nem is kezelnek. Az adatok rögzítése meghatározott célt szolgál, azaz megfelel az Infotv. 4. §-ában foglaltaknak, ugyanis az esetlegesen megkötött szerződések miatt rögzítik az adatokat, amennyiben pedig nem kerül sor a szerződés megkötésére, az adatok törlésre kerülnek. Az adatok felvételére pedig azért van szükség, mert amennyiben a vásárló áruvásárlási kölcsönszerződést kíván kötni, ahhoz szükséges, hogy a személyes adatok rendelkezésre álljanak. Az I. rendű felperes a bírságösszeggel kapcsolatban előadta, hogy az eltúlzott, ugyanis kétséget kizáróan sem az érintettek körének nagysága, sem a több jogszabályhely megsértése nem bizonyított.

Az alperes a felperesek keresetének elutasítását és perköltségben marasztalását kérte fenntartva a határozatában foglaltakat.

A bíróság a 11.K.32.117/2013/2. számú végzésével a II. rendű felperes által benyújtott kereset folytán folyamatban lévő 11.K.32.117/2013. számú pert a jelen perhez egyesítette, figyelemmel arra, hogy azok tárgya összefügg.

A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 338. § (1) bekezdése alapján a felek egyike sem kérte tárgyalás tartását. A bíróság az alperes ellenkérelmét megküldte a felpereseknek, a felperesek azonban a Pp. 338. § (8) bekezdésben foglalt jogosultságukkal nem éltek, tárgyalás tartását továbbra sem kérték.

A felperesek keresete **nem alapos.**

A bíróság a keresettel támadott határozatot a Pp. 324. § (2) bekezdés a) pontjában foglaltak alapján vizsgálta felül. A bíróság az alperesi határozat jogszerűségét a Pp. 215. §-a alapján a kereseti kérelem és ellenkérelem korlátaira figyelemmel a következők szerint vonta értékelésébe.

Az Info tv. 3. §-a e törvény alkalmazása során:

2. személyes adat: az érintettel kapcsolatba hozható adat - különösen az érintett neve, azonosító jele, valamint egy vagy több fizikai, fiziológiai, mentális, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára jellemző ismeret -, valamint az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés.

10. adatkezelés: az alkalmazott eljárástól függetlenül az adatokon végzett bármely művelet vagy a műveletek összessége, így különösen gyűjtése, felvétele, rögzítése, rendszerezése, tárolása, megváltoztatása, felhasználása, lekérdezése, továbbítása, nyilvánosságra hozatala, összehangolása vagy összekapcsolása, zárolása, törlése és megsemmisítése, valamint az adatok további felhasználásának megakadályozása, fénykép-, hang- vagy képfelvétel készítése, valamint a személy azonosítására alkalmas fizikai jellemzők (pl. ujj- vagy tenyérnyomat, DNS-minta, íriszkép) rögzítése.

4. § (1) bekezdése szerint a személyes adat kizárólag meghatározott célból, jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése érdekében kezelhető. Az adatkezelésnek minden szakaszában meg kell felelnie az adatkezelés céljának, az adatok felvételének és kezelésének tisztességesnek és törvényesnek kell lennie.

(2) Csak olyan személyes adat kezelhető, amely az adatkezelés céljának megvalósulásához elengedhetetlen, a cél elérésére alkalmas. A személyes adat csak a cél megvalósulásához szükséges mértékben és ideig kezelhető.

20. § (1) bekezdése alapján az érintettel az adatkezelés megkezdése előtt közölni kell, hogy az adatkezelés hozzájáruláson alapul vagy kötelező.

(2) Az érintettet az adatkezelés megkezdése előtt egyértelműen és részletesen tájékoztatni kell az adatai kezelésével kapcsolatos minden tényről, így különösen az adatkezelés céljáról és jogalapjáról, az adatkezelésre és az adatfeldolgozásra jogosult személyéről, az adatkezelés időtartamáról, arról, ha az érintett személyes adatait az adatkezelő a 6. § (5) bekezdése alapján kezeli, illetve arról, hogy kik ismerhetik meg az adatokat. A tájékoztatásnak ki kell terjednie az érintett adatkezeléssel kapcsolatos jogaira és jogorvoslati lehetőségeire is.

61. § (1) bekezdése szerint az adatvédelmi hatósági eljárásban hozott határozatában a Hatóság

f) bírságot szabhat ki.

(3) Az (1) bekezdés f) pontja szerint kiszabott bírság mértéke százezertől tízmillió forintig terjedhet.

(4) A Hatóság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, illetve a bírság mértékének megállapításában az eset összes körülményeit - így különösen a jogsértéssel érintettek körének nagyságát, a jogsértés súlyát és a jogsértés ismétlődő jellegét - veszi figyelembe.

A bíróság mindenképp rögzíti, hogy a felperesek a keresetükben nem vitatták azt, hogy az ún. „Egészségmegőrző Nap” elnevezésű rendezvények keretében a résztvevők személyes adatait rögzítették. Ennek céljaként a keresetükben az esetlegesen megkötendő szerződéseket, illetve ahhoz esetlegesen igénybe veendő áruvásárlási kölcsönszerződéseket jelölték meg. Vita tárgyát jelen peres eljárásban az képezte, hogy az adatkezeléssel sérültek-e az alperes által felhívott jogszabályhelyek, továbbá az alperes alkalmazhatta-e a határozatában rögzített szankciót (adatvédelmi bírság), illetve a mérlegelés szempontjai megfelelnek-e az alkalmazandó jogszabályokban előírt szempontoknak.

A bíróság megállapította, hogy a felperesek által végzett adatkezelés, azaz a rendezvényeken résztvevők személyes adatainak felvétele és rögzítése a felperesek állításával ellentétben nem felelt meg az Infotv. 4. §-ában foglaltaknak. A célhoz kötöttségnek ugyanis az adatkezelés minden szakaszában érvényesülnie kell, az nem függhet azon a felpere-

sek által előadott bizonytalan feltételtől, hogy az esetlegesen megkötött szerződéshez, illetve az ahhoz kapcsolódó áruvásárlási kölcsönszerződéshez szükséges a személyes adatok rögzítése. Ezt támasztja alá az Alkotmánybíróság 15/1991. (IV. 13.) AB határozata is, mely szerint „az információs önrendelkezési jog gyakorlásának feltétele és egyben legfontosabb garanciája a célhoz kötöttség. Ez azt jelenti, hogy személyes adatot feldolgozni csak pontosan meghatározott és jogszerű célra szabad. Az adatfeldolgozásnak minden szakaszában meg kell felelnie a bejelentett és közhitelűen rögzített célnak. Az adatfeldolgozás célját úgy kell az érintettel közölni, hogy az megítélhesse az adatfeldolgozás hatását jogaira, és megalapozottan dönthessen az adat kiadásáról. (...) A célhoz kötöttségből következik, hogy a meghatározott cél nélküli „készletre”, előre nem meghatározott jövőbeni felhasználásra való adatgyűjtés- és tárolás alkotmányellenes.”

Az alperes a fentiekén túl arra is megalapozottan hivatkozott, hogy az érintettet az adatkezelés megkezdése előtt egyértelműen és részletesen tájékoztatni kell az adatkezelés céljáról és jogalapjáról, az adatkezelésre és az adatfeldolgozásra jogosult személyéről, az adatkezelés időtartamáról, továbbá arról, hogy kik ismerhetik meg az adatokat. A tájékoztatásnak továbbá ki kell terjednie az érintett adatkezeléssel kapcsolatos jogaira és jogorvoslati lehetőségeire is. Az I. rendű felperes által megküldött hozzájárulási nyilatkozat ezen követelményeknek azonban nem felelt meg, ugyanis az csupán annyit rögzít, hogy a hozzájáruló kéri, hogy az I. rendű felperes a személyes tesztet végezze el, és ennek során a 2003. évi XLVIII. törvény szerint a személyes adatait rögzítse és tárolja. Megjegyzi a bíróság, hogy az alperes arra is helyesen hivatkozott, hogy az adatkezelés jogalapjaként megjelölt a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény módosításáról szóló 2003. évi XLVIII. törvény 2007. december 1. napjától hatálytalan.

A fentiek alapján a bíróság megállapította, hogy az alperes megalapozottan hivatkozott arra, hogy a felperesek az általuk végzett adatkezelések során megsértették az Infotv. 4. §-ában és 20. §-ában foglaltakat. Figyelemmel arra, hogy az alperes a határozatában azt rögzítette, hogy egészségügyi adat kezelésére vonatkozó bizonyítékot nem tárt fel, ezért irreleváns volt a felperesek azon hivatkozása, hogy egészségügyi adatok felvételére és tárolására nem került sor.

Az Info tv. 61. §-a rögzíti az adatvédelmi eljárásban alkalmazható szankciók körét, és meghatározza, hogy a bíróság indokoltságának és mértékének megállapítása során az eljáró hatóságnak mely szempontokat kell figyelembe vennie.

A Pp. 339/B. §-a alapján, mérlegelési jogkörben hozott közigazgatási határozat akkor tekintendő jogszerűnek, ha a közigazgatási szerv a tényállást kellő mértékben feltárta, az eljárási szabályokat betartotta, a mérlegelés szempontjai megállapíthatóak, és a határozat indokolásából a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége kitűnik. A bíróság megállapította, hogy az alperes a határozatában a jogsértés súlyát értékelve, a mérlegeléskor figyelembe vett szempontokat rögzítve indokoltnak tartotta a bíróság kiszabását. A mérlegelés szempontjai a határozatból egyértelműen kitűnnek, a 100 ezer Ft-tól 10 millió Ft-ig terjedően kiszabható bírság az I. rendű felperes esetén a kiszabható bírságösszeg 25 %-ában, a II. rendű felperes esetén pedig a minimális értékéhez igazodó bírságösszegben került megállapításra. A bírságösszeg meghatározása során az alperes a tényállást a határozathozatalhoz szükséges mértékben feltárta, a tárgyi jogsértés jellegéből fakadó valamennyi figyelembe vehető körülményt a határozat rögzíti. Az I. rendű felperes e körben arra hivatkozott, hogy az érintettek körének nagysága kétséget kizáróan

sek által előadott bizonytalan feltételtől, hogy az esetlegesen megkötött szerződéshez, illetve az ahhoz kapcsolódó áruvásárlási kölcsönszerződéshez szükséges a személyes adatok rögzítése. Ezt támasztja alá az Alkotmánybíróság 15/1991. (IV. 13.) AB határozata is, mely szerint „az információs önrendelkezési jog gyakorlásának feltétele és egyben legfontosabb garanciája a célhoz kötöttség. Ez azt jelenti, hogy személyes adatot feldolgozni csak pontosan meghatározott és jogszerű célra szabad. Az adatfeldolgozásnak minden szakaszában meg kell felelnie a bejelentett és közhitelűen rögzített célnak. Az adatfeldolgozás célját úgy kell az érintettel közölni, hogy az megítélhesse az adatfeldolgozás hatását jogaira, és megalapozottan dönthessen az adat kiadásáról. (...) A célhoz kötöttségből következik, hogy a meghatározott cél nélküli „készletre”, előre nem meghatározott jövőbeni felhasználásra való adatgyűjtés- és tárolás alkotmányellenes.”

Az alperes a fentiekén túl arra is megalapozottan hivatkozott, hogy az érintettet az adatkezelés megkezdése előtt egyértelműen és részletesen tájékoztatni kell az adatkezelés céljáról és jogalapjáról, az adatkezelésre és az adatfeldolgozásra jogosult személyéről, az adatkezelés időtartamáról, továbbá arról, hogy kik ismerhetik meg az adatokat. A tájékoztatásnak továbbá ki kell terjednie az érintett adatkezeléssel kapcsolatos jogaira és jogorvoslati lehetőségeire is. Az I. rendű felperes által megküldött hozzájárulási nyilatkozat ezen követelményeknek azonban nem felelt meg, ugyanis az csupán annyit rögzít, hogy a hozzájáruló kéri, hogy az I. rendű felperes a személyes tesztet végezze el, és ennek során a 2003. évi XLVIII. törvény szerint a személyes adatait rögzítse és tárolja. Megjegyzi a bíróság, hogy az alperes arra is helyesen hivatkozott, hogy az adatkezelés jogalapjaként megjelölt a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény módosításáról szóló 2003. évi XLVIII. törvény 2007. december 1. napjától hatálytalan.

A fentiek alapján a bíróság megállapította, hogy az alperes megalapozottan hivatkozott arra, hogy a felperesek az általuk végzett adatkezelések során megsértették az Infotv. 4. §-ában és 20. §-ában foglaltakat. Figyelemmel arra, hogy az alperes a határozatában azt rögzítette, hogy egészségügyi adat kezelésére vonatkozó bizonyítékot nem tárt fel, ezért irreleváns volt a felperesek azon hivatkozása, hogy egészségügyi adatok felvételére és tárolására nem került sor.

Az Info tv. 61. §-a rögzíti az adatvédelmi eljárásban alkalmazható szankciók körét, és meghatározza, hogy a bíróság indokoltságának és mértékének megállapítása során az eljáró hatóságnak mely szempontokat kell figyelembe vennie.

A Pp. 339/B. §-a alapján, mérlegelési jogkörben hozott közigazgatási határozat akkor tekintendő jogszerűnek, ha a közigazgatási szerv a tényállást kellő mértékben feltárta, az eljárási szabályokat betartotta, a mérlegelés szempontjai megállapíthatóak, és a határozat indokolásából a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége kitűnik. A bíróság megállapította, hogy az alperes a határozatában a jogsértés súlyát értékelve, a mérlegeléskor figyelembe vett szempontokat rögzítve indokoltnak tartotta a bíróság kiszabását. A mérlegelés szempontjai a határozatból egyértelműen kitűnnek, a 100 ezer Ft-tól 10 millió Ft-ig terjedően kiszabható bírság az I. rendű felperes esetén a kiszabható bírságösszeg 25 %-ában, a II. rendű felperes esetén pedig a minimális értékéhez igazodó bírságösszegben került megállapításra. A bírságösszeg meghatározása során az alperes a tényállást a határozathozatalhoz szükséges mértékben feltárta, a tárgyi jogsértés jellegéből fakadó valamennyi figyelembe vehető körülményt a határozat rögzíti. Az I. rendű felperes e körben arra hivatkozott, hogy az érintettek körének nagysága kétséget kizáróan

nem bizonyított, a bíróság azonban megállapította, hogy a II. rendű felperes a 2013. február 18-án kelt beadványában maga nyilatkozott úgy, hogy kb. 1200 termékértékesítési szerződés megkötésére került sor.

A fentiekben kifejtettek tekintetével a bíróság a felperesek keresetét nem találta alaposnak, ezért azt a Pp. 339. §-a alapján elutasította.

A bíróság a felpereseket az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 43. § (3) bekezdése, és a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján kötelezte az Itv. 62. § (1) bekezdés h) pontja alapján feljegyzett kereseti illeték megfizetésére.

A felperesek pervesztesek lettek, így az alperes perköltségének megfizetésére – melyet a bíróság mérlegeléssel állapított meg figyelemmel arra, hogy tárgyalás tartására nem került sor, továbbá figyelemmel a beadványok számára, az alperes által elvégzett jogi munkára, valamint az ügy bonyolultságára – a bíróság a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a felpereseket kötelezte.

A Pp. 338.§ (1) bekezdése alapján a bíróság tárgyaláson kívül hozta meg döntését. Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Pp. 340. § (1) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2013. október 21. napján

dr. Kopinja Mária sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

